

УДК [373.5.091.33:004.9]:811.161.2

Т.А. Круш
м. Вінниця, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАКАТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Постановка проблеми. У сучасному світі педагоги все частіше використовують новітні засоби інформаційних технологій у своїй роботі, адже вони дають змогу використовувати текст, графіку, аудіо та відеоматеріали, поєднуючи їх у єдине ціле, а це, насамперед, викликає зацікавленість в учнів і розвиває мислення та увагу. Візуальний та музичний супровід сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу, аніж сухий текст, озвучений викладачем, що погано сприймається реципієнтами.

Нині вже нікого не здивуєш мультимедійною презентацією, що стала нашим незамінним помічником під час проведення різноманітних свят, наукових конференцій та зборів, тому розкриємо поняття «інтерактивний електронний плакат», адже для того, щоб захоплювати, потрібно йти в ногу з часом.

Аналіз наявних досліджень. Тема інтерактивного плаката привертала увагу багатьох вітчизняних та іноземних дослідників та все ж фундаментальних праць, де б у повному обсязі було висвітлено це питання, не було. Аналіз літератури дозволив дійти висновку, що з цієї проблеми є багато неточностей, які потребують подальшого врегулювання. До цієї теми зверталися: Т. Таблер, Г. Ткачук, Л. Носенко, також це питання досліджували М. Тюменцева, О. Чикунова та Б. Затинайченко, С. Савінкіна, А. Ермохіна.

Метою статті є розкриття поняття «інтерактивний плакат» та аналіз способів створення і застосування інтерактивних плакатів у процесі вивчення української мови.

Виклад основного матеріалу. Термін «інтерактивність» походить від англійського слова *interaction*, яке в перекладі означає «взаємодію». Інтерактивність — здатність взаємодіяти або знаходитися в режимі діалогу з ким-небудь (людиною) або з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) [5].

Педагогічний досвід свідчить про те, що взаємодія між учителем та учнями краще відбувається з використанням комп'ютерної техніки. Яскравим прикладом сучасного комп'ютерно-орієнтованого засобу є інтерактивна дошка, застосування якої посприяло виникненню наочно-дидактичного засобу більш високої якості — інтерактивного електронного плакату.

Плакат — вид друкованої графіки, що належить до її окремого різновиду — плакатної графіки, виконується за проектами митців у різних графічних та живописних техніках. Наразі поширеним засобом створення плаката є використання комп'ютерних технологій. Плакат (афіша) є одним із найдавніших рекламно-інформаційних засобів привернення уваги. Це повідомлення для публіки і розглядається воно як інформативний, психологічний і комерційний інструмент, залежно від того, яких цілей необхідно досягти [1].

Інтерактивний плакат — це засіб надання інформації, який здатний активно і різноманітно реагувати на дії користувача. Інтерактивність забезпечується за рахунок використання різних інтерактивних елементів: посилань, кнопок переходу, областей текстового або цифрового введення тощо. Такі плакати містять набагато більше навчального матеріалу, ніж звичайні мультимедійні плакати і подають його в більш ефективній формі [6].

М. Тюменцева та О. Чикунова під поняттям «інтерактивний плакат» розуміють «презентацію, центральний, основний слайд якої містить коротку тематичну інформацію і засоби інтерактивного управління, що дозволяють переходити до різних фрагментів інформації, поглиблюючи і розширюючи її, та дозволяють повертатися до інших слайдів за бажанням користувача» [3].

Інтерактивний електронний плакат дозволяє вчителю демонструвати новий матеріал у

нетрадиційній і гранично візуалізованій формі, швидко та якісно перевіряти рівень його засвоєння учнями, використовувати проблемно пошукові, творчі та диференційовані підходи у навчанні, а також стимулювати інтерес учнів до вивчення української мови.

До особливостей інтерактивного плаката належать:

- простота у використанні — інтерактивний плакат не вимагає інсталяцій та має простий і зрозумілий інтерфейс;
- багатий візуальний матеріал — яскраві анімації явищ і процесів, фотографії та ілюстрації;
- висока інтерактивність — діалог між учителем і учнем;
- груповий та індивідуальний підхід — дозволяє організувати роботу як з усім класом (використання на інтерактивній дошці, демонстраційному екрані), так і з кожним окремим учнем (робота за персональним комп'ютером);
- навчальний матеріал програм представлений у вигляді логічно завершених окремих фрагментів.

Інтерактивний електронний плакат як засіб пізнання на уроках української мови має відповідати таким вимогам:

- тема плаката повинна відповідати темі уроку і навчальному плану;
- невелика кількість слайдів, перший з яких висвітлює тему та містить в собі інтерактивні інструменти, елементи управління і ключові поняття;
- точне, стисле та лаконічне формулювання думки та навчального матеріалу.

У процесі використання інтерактивний електронний плакат повинен реалізувати такі можливості, як:

- неодноразове використання, наявність основного блоку інформації, робота з яким буде проходити протягом вивчення тієї чи іншої теми;
- наявність додаткової наочності у вигляді блоків чи анімованих вставок;
- наявність інтерактивних інструментів, що дозволяють виділяти певні частини плаката, наприклад, ручки, маркери;
- наявність активних областей, що реагують на наведення курсиву або клацання миші;
- присутність елементів для автоматизації дій з плакатом [4].

Електронний інтерактивний плакат може містити теоретичні відомості, опорний конспект, довідку, біографії вчених для розширення світогляду учнів, табличні довідкові матеріали, системи вправ для проведення письмового опитування, самостійної роботи тощо.

Розглянемо створення інтерактивного плаката на конкретних прикладах. За допомогою програми PowerPoint ми створили інтерактивний електронний плакат, що ілюструє проведення уроку з української мови у 6 класі з теми: «Ступені порівняння прикметника».

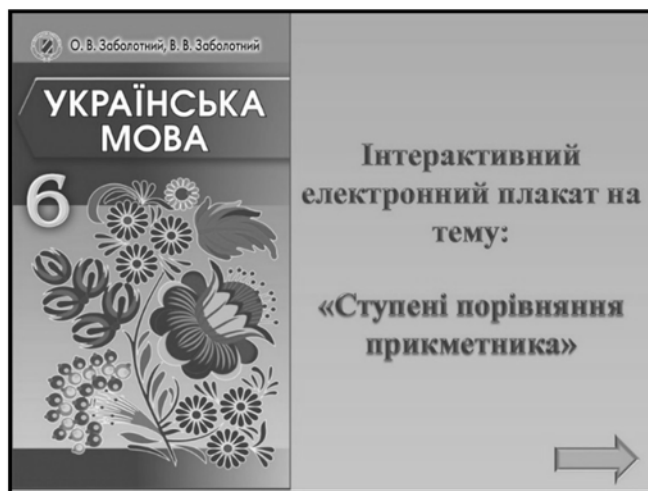

Рис. 1. Титульний слайд інтерактивного плаката

На цьому слайді функцію інтерактивного засобу виконує маркер у вигляді стрілки, що дає змогу перейти до викладу основного матеріалу, який розташований на головному слайді.

Рис. 2. Головний слайд інтерактивного плаката

Головний слайд у вигляді ключових слів репрезентує виклад основного матеріалу з теми. У цьому випадку ми розглянемо: групи прикметників, відмінювання прикметників, суфікси прикметників та проаналізуємо написання *не* з прикметниками.

Рис. 3. Інформаційний слайд інтерактивного плаката

За допомогою тригерів, натиснувши на маркер, що позначає групи прикметників, ми отримаємо три прямокутнички, відповідно з позначенням твердої, м'якої групи та групи на — *лий*. А при натисненні на маркер, що позначає відповідну групу, ми отримаємо довідку.

Тригер — це елемент на слайді PowerPoint (малюнок, фігура, кнопка, навіть абзац або текстова рамка), який, якщо його клацнути, запускає певну дію. Дією може бути відтворення звуку, відео або анімації, наприклад, поява на слайді раніше прихованого тексту.

Отриманий інтерактивний плакат ми можемо використовувати на уроці з метою пояснення

нового матеріалу, для організації повторення та узагальнення вивченого матеріалу, перевірки знань учнів, для організації індивідуальної роботи з учнями, які під час вивчення теми хворіли та не відвідували заняття [7]. Крім цього, використання інтерактивного електронного плаката на уроках з української мови у загальноосвітніх навчальних закладах економить час під час пояснення нового матеріалу чи повторення.

Висновок. Отже, ми розглянули особливості створення і використання інтерактивного електронного плаката у процесі вивчення української мови в загальноосвітніх навчальних закладах.

Таким чином, інтерактивний електронний плакат є педагогічним програмованим засобом, за допомогою якого дидактичні матеріали подаються у вигляді інтерактивних елементів. Інтерактивний електронний плакат може бути повноцінною навчальною наочністю на вашому уроці, а також надати вчителю можливість ефективно організувати навчальний процес та продуктивно розподілити свій час.

Літератури:

1. Андрейканіч А. І. Плакат: його види та жанри [Електронний ресурс] / А. І. Андрейканіч // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. — 2013. — Вип. 19(1). — С. 121-126. — Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uk_msshr_2013_19\(1\)_28.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uk_msshr_2013_19(1)_28.pdf).
2. Бельчев П. В. Інтерактивний електронний плакат як сучасний дидактичний засіб навчання фізики в загальноосвітній школі / П. В. Бельчев // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. (Педагогічні науки) / Бердян. держ. пед. ун-т. — Бердянськ : БДПУ, 2011. — № 2. — С. 73-77.
3. Ермохіна А. Р. Создание и применение интерактивного плаката в обучении биологии / А. Р. Ермохіна. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.scienceforum.ru/2013/pdf/4932.pdf>.
4. Інтерактивний плакат як сучасний засіб навчання. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/38576/
5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене / Н. Є. Мойсеюк. — К.: Просвіта, 2007. — С. 638.
6. Савинкіна С. Ю. Разработка и использование интерактивных плакатов, схем и таблиц / С. Ю. Савинкіна. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://vio.uchim.info/Vio_117/cd_site/articles/art_1_9.htm
7. Таблер Т. І. Сучасний дидактичний засіб — електронний інтерактивний плакат / Т. І. Таблер. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp14/Tabler.pdf

У статті розглянуто можливість використання інтерактивних плакатів під час вивчення української мови в загальноосвітніх навчальних закладах, описані основні вимоги до створення і використання інтерактивних засобів навчання, проаналізовані переваги і недоліки використання інтерактивних плакатів у вивченні української мови.

Ключові слова: інтерактивність, плакат, інтерактивний плакат, інформаційно-комунікаційні технології, українська мова, загальноосвітній навчальний заклад, інтерактивні засоби навчання, тригер.

The article discusses the possibility of using interactive posters while learning the Ukrainian language in secondary schools, outlines the basic requirements for the establishment and use of interactive elearning tools, analyzes the advantages and disadvantages of using interactive eposter in the study of the Ukrainian language.

Keywords: interactivity, poster, interactive poster, ICT, Ukrainian, general education, interactive elearning tools, trigger.